

مبلمان اکولوژیک شهری

مؤلف:

محمد سجاد حسنی

کارشناسی ارشد مدیریت شهری

پژوهشگر شهرسازی

Urban-hasani.ir

انتشارات امید سخن

۱۳۹۹

سرشناسه	: حسنی، محمدسجاد، ۱۳۶۹-
عنوان و نام پدیدآور	: مبلمان اکولوژیک شهری / مولف محمدسجاد حسنی.
مشخصات نشر	: تهران: امید سخن، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۲ ص.: مصور، جدول.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۲۴-۵۹-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۲۵ - ۱۳۲.
موضوع	: مبلمان فضاهای باز -- ایران -- نمونه پژوهی
موضوع	: Outdoor furniture -- Iran -- Case studies
موضوع	: زیباسازی شهری -- ایران -- نمونه پژوهی
موضوع	: Urban beautification -- Iran -- Case studies
موضوع	: شهرسازی -- ایران -- جنبه های زیست محیطی -- نمونه پژوهی
موضوع	: City planning -- Environmental aspects -- Iran -- Case studies
رده بندی کنگره	: TT۱۹۷ / ۵
رده بندی دیویی	: ۶۸۴/۱۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۵۵۷۶۱۷
وضعیت رکورد	: فیا

مبلمان اکولوژیک شهری

طراح جلد: ارمیا فیروزی

صفحه آرا: سعیده رزاقی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۲۴-۵۹-۷

نوبت چاپ: اول، پاییز ۱۳۹۹

چاپ: انتشارات امید سخن

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۷۰۰۰۰ تومان

دفتر انتشارات:

تهران - ستارخان - نرسیده به میدان توحید - روبروی کوثر دوم - پلاک ۷۳ - طبقه سوم تلفن: ۶۶۱۲۱۰۶۸-

۰۲۱)۶۶۹۲۲۴۴۰

شهر اکولوژیک شهری است که استانداردهای قابل قبول زندگی را برای ساکنانش بدون تخریب اکوسیستم و چرخه زیست زمین مهیا سازد و از بادوام‌ترین و پایدارترین سکونت‌گاه‌های انسانی را دارا هست. در واقع شهر اکولوژیک شهری است در تعادل با طبیعت که از ابتدا به شکل فشرده و جهت ارتقاء کیفیت زندگی متناسب با منطقه زیستی و سلامت زیست‌کره، کاهش مصرف انرژی، اجتماع و سلامتی، اولویت با عابر پیاده و دوچرخه و کمک به اقتصاد محلی طراحی شده است. به‌طور کلی شهر اکولوژیک، عوامل اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی را جهت برنامه‌ریزی و مدیریت شهری همه‌جانبه به‌منظور دستیابی به پایداری بلندمدت جوامع گرد هم می‌آورد و با به‌کارگیری اصول توسعه‌پایدار و اصول پایه اقتصاد اکولوژیکی، در جهت تضمین، توسعه و پاسخ به روند متداول توسعه اقتصادی و اجتماعی که در گذشته موجب وارد آمدن خسارت بر محیط‌زیست و موجودات انسانی شده، گام برمی‌دارد.

وونگ، تای‌چی، یون، بلیندا

۱۷	فصل اول: کلیات
۱۸	۱-۱- مقدمه
۱۸	۱-۲- طرح مسأله مبلمان اکولوژیک شهری
۲۳	۱-۳- ضرورت کار
۲۴	۱-۴- اهداف مبلمان اکولوژیک شهری
۲۴	۱-۵- جمع بندی
۲۷	فصل دوم: مفاهیم اکولوژیک شهری
۲۸	۲-۱- مقدمه
۲۸	۲-۲- اکولوژیک
۲۹	۲-۲-۱- اکولوژی
۲۹	۲-۲-۲- علم اکولوژی
۳۰	۲-۲-۳- اکولوژی شهری
۳۰	۲-۲-۴- علم اکولوژی شهری
۳۰	۲-۲-۵- شبکه اکولوژیک
۳۱	۲-۲-۶- بوم‌شناسی
۳۳	۲-۳- اکولوژی شهری
۳۴	۲-۴- اکولوژی منظر
۳۷	۲-۵- منظر پایدار
۴۰	۲-۵-۱- منظر بقا: آشفته‌گی‌ها (با منشأ انسانی) در بستر طبیعی شهر
۴۱	۲-۵-۱-۱- فناوری ساخت
۴۱	۲-۵-۱-۲- انرژی

- ۴۲..... ۲-۵-۲- منظر احیا: مداخله با هدف تداوم فرایندهای طبیعی منظر در شهر
- ۴۲..... ۲-۵-۲-۱- سبزه‌راه
- ۴۳..... ۲-۶- جمع‌بندی
- ۴۵..... فصل سوم: مفاهیم مبلمان شهری
- ۴۶..... ۳-۱- مقدمه
- ۴۶..... ۳-۲- مبلمان شهری
- ۴۷..... ۳-۲-۱- طراحی محیطی و نمای شهری
- ۴۸..... ۳-۲-۲- مبلمان و تجهیزات شهری
- ۴۹..... ۳-۳- تنوری‌ها و نظریات مرتبط با مبلمان شهری
- ۴۹..... ۳-۳-۱- نظریه زیباشناختی
- ۵۰..... ۳-۳-۲- نظریه توسعه پایدار کاربری زمین
- ۵۰..... ۳-۳-۳- نظریه مدرن‌سیم
- ۵۰..... ۳-۳-۴- نظریه مورفولوژی شهری
- ۵۰..... ۳-۳-۵- مکتب اصلاح‌گرایی
- ۵۱..... ۳-۳-۶- نظریه فلسفه‌گرایی
- ۵۱..... ۳-۴- نظریه پردازان خارجی و مبلمان شهری
- ۵۱..... ۳-۴-۱- هرمان کنف لاکر
- ۵۱..... ۳-۴-۲- مامفورد
- ۵۱..... ۳-۴-۳- راب کریپر
- ۵۲..... ۳-۴-۴- مانوئل کستلز
- ۵۲..... ۳-۵- پیشینه مبلمان شهری در جهان
- ۵۳..... ۳-۶- پیشینه مبلمان شهری در ایران

- ۵۴ ۳-۷- اهمیت مبلمان شهری
- ۵۵ ۳-۸- انواع مبلمان شهری
- ۵۶ ۳-۸-۱- ایستگاه‌های اتوبوس
- ۵۷ ۳-۸-۲- سطل زباله
- ۵۷ ۳-۸-۳- نیمکت و صندلی
- ۵۸ ۳-۹- عناصر مبلمان شهری
- ۵۸ ۳-۱۰- هدف ساماندهی مبلمان شهری به‌طور عام
- ۵۹ ۳-۱۱- الگو سازی برای مبلمان شهری به‌طور خاص
- ۵۹ ۳-۱۱-۱- اقلیم و خرده اقلیم
- ۶۰ ۳-۱۱-۲- فرهنگ
- ۶۰ ۳-۱۱-۳- گوناگونی
- ۶۱ ۳-۱۱-۴- انعطاف پذیری
- ۶۱ ۳-۱۱-۵- طراحی مردم محور
- ۶۲ ۳-۱۱-۶- پیش زمینه و پس زمینه
- ۶۲ ۳-۱۱-۷- حس وابستگی (رنگ تعلق)
- ۶۳ ۳-۱۱-۸- خلاقیت
- ۶۳ ۳-۱۱-۹- خوانایی شهری (سمانتیک شهری)
- ۶۴ ۳-۱۲- مبلمان شهری و فضای شهری
- ۶۶ ۳-۱۳- تعریف هویت و تأثیر آن بر طراحی مبلمان شهری
- ۶۷ ۳-۱۳-۱- حس تعلق
- ۶۷ ۳-۱۳-۲- حس مکان
- ۶۸ ۳-۱۳-۳- ادراک عمومی و لذت بصری
- ۶۸ ۳-۱۴- مبلمان شهری و نیازهای شهروندان

- ۶۹ ۱۵-۳-رضایت‌مندی شهروندان از مبلمان شهری
- ۷۱ ۱۶-۳-رنگ محیط و تأثیر آن بر مبلمان شهری
- ۷۱ ۱۷-۳-هماهنگی با محیط‌زیست
- ۷۱ ۱-۱۷-۳-حفظ محیط‌زیست و مبلمان شهری
- ۷۲ ۲-۱۷-۳-در نظر گرفتن طبیعت موجود
- ۷۲ ۳-۱۷-۳-تناسب مبلمان برای فضاهای طبیعی شهری
- ۷۲ ۱۸-۳-ضوابط و استانداردهای مبلمان شهری
- ۷۲ ۱-۱۸-۳-هم‌خوانی (تناسب)
- ۷۲ ۲-۱۸-۳-پاسخ به نیاز محیط
- ۷۳ ۳-۱۸-۳-شاخص‌های طراحی
- ۷۵ ۱۹-۳-تجربه‌های موفق مبلمان شهری
- ۷۵ ۱-۱۹-۳-مبلمان شهری نیویورک
- ۷۶ ۲-۱۹-۳-مبلمان شهری لندن
- ۷۶ ۳-۱۹-۳-مبلمان شهری آمستردام
- ۷۷ ۴-۱۹-۳-مبلمان شهری زوریخ
- ۷۸ ۲۰-۳-جمع‌بندی
- ۷۹ فصل چهارم: تجزیه و تحلیل چشم‌انداز اکولوژیکی مبلمان شهری
- ۸۰ ۱-۴-مقدمه
- ۸۰ ۲-۴-تجزیه و تحلیل در مورد مطالبه چشم‌انداز اکولوژیکی مبلمان شهری
- ۸۰ ۱-۴-۲-نیازهای مردم
- ۸۱ ۲-۴-۲-الزامات توسعه پایدار
- ۸۲ ۳-۴-۲-الزامات نوآوری در طراحی

- ۴-۳-۲- روش طراحی اکولوژیکی برای مبلمان شهری ۸۳
- ۴-۳-۱- روش طراحی اکولوژیکی بصری ۸۳
- ۴-۳-۲- روش طراحی اکولوژیکی مصالح ۸۴
- ۴-۳-۳- روش طراحی اکولوژیکی فناوری محور ۸۶
- ۴-۴- جمع بندی ۸۷
- فصل پنجم: شناخت مطالعه موردی ۸۹
- ۵-۱- مقدمه ۹۰
- ۵-۲- معرفی شهر طرهبه ۹۰
- ۵-۳- ویژگی های محیط و بستر جغرافیایی محدوده مطالعاتی طرح ۹۳
- ۵-۴- خصوصیات محیط طبیعی ۹۵
- ۵-۴-۱- ژئومورفولوژی و شکل عمومی زمین ۹۵
- ۵-۴-۲- طبقه بندی پوشش گیاهی اراضی ۹۵
- ۵-۵- ارزیابی توان اکولوژیک سرزمین ۹۷
- ۵-۶- ساختار فضایی ۹۸
- ۵-۷- ساختار بصری- ادراکی ۱۰۱
- ۵-۸- کیفیات بصری ۱۰۱
- ۵-۹- بررسی کلی از وضعیت موجود شهر طرهبه ۱۰۴
- ۵-۱۰- جمع بندی ۱۰۹
- فصل ششم: روش کار و جمع بندی ۱۱۱
- ۶-۱- مقدمه ۱۱۲
- ۶-۲- روش شناسی ۱۱۲
- ۶-۳- نتیجه گیری ۱۱۴

پیشگفتار

"مبلمان شهری" به عنوان "مبلمان خیابانی" نیز شناخته می‌شوند. این مبحث به آن دسته از امکانات و ساختمان‌های عمومی و محیطی شهری اشاره دارد که می‌تواند مطالبات زیبایی‌شناسی و مرسوم مردم نظیر الزامات مختلف معماری در بیرون از ساختمان، فضاهای سبز، مجسمه، فواره، تجهیزات روشنایی و... را تأمین کند. در حال حاضر، در حالی که فضاهای عمومی از قبیل خیابان، میدان و پارک بیشتر و بیشتر شناخته شده هستند، مبلمان شهری نیز به تدریج شناخته می‌شود. اما به دلیل محدودیت و دیگر عوامل نظیر اقتصاد، جامعه، محیط‌زیست و توسعه فضای شهری، حکومت محلی (شهر) به‌طور کلی برنامه‌ریزی کلان شده است، در حالی که مطالعه سیستماتیک و ارائه راهکارهای نظارت و بازرسی مبلمان شهری سطح خرد را نادیده گرفته است. بنابراین، توسعه مبلمان شهری یک وضعیت آشفته را جلوه داده است، معضلاتی در این زمینه وجود داشته است مانند اینکه ساختمان‌های اداری و کاری بواسطه نبود ملاحظات انسان‌شناختی دچار کاستی هستند، بواسطه عدم هماهنگی با محیط اطراف اختلال رنگ محیطی وجود دارد؛ بواسطه نبود تصویر خصوصیات منطقه‌ای، مکان‌یابی واضح و روشن نیست، آگاهی محیطی بوم‌شناسی بواسطه نبود اکولوژیکی پایین است. بنابراین، به‌منظور بهبود و ارتقا ساخت‌وسازهای شهری پایدار تمدن اکولوژیکی با استفاده از روش اکولوژیکی چشم‌انداز مبلمان شهری، زمانی برای درنگ نیست.

هرگونه طراحی فرآیندهای اکولوژیکی و انطباقی که تا حد ممکن حداقل آسیب را به محیط‌زیست برساند، طراحی اکولوژیکی نامیده خواهد شد. طراحی اکولوژیکی با اندیشه توسعه پایدار و اصول اکولوژیکی حفظ بهتر انرژی، تصفیه و پالایش زیست‌محیطی، حفاظت و استفاده از شرایط طبیعی توأمان است؛ و همچنین بر اساس مردم محوری، توسعه اجتماعی، نوآوری در طراحی و سایر عوامل، به خوبی فضای هماهنگی از طبیعت، انسان، محیط‌زیست و مبلمان شهری را می‌سازد.

محمد سجاد حسنی

کارشناسی ارشد مدیریت شهری